

U prvom broju *Vjesnika* tiskanom poslije II svjetskog rata Uredništvo je u uvodniku, nastavljajući tradicije *Vjesnika*, zapisalo i slijedeće riječi: „U novim prilikama naše socijalističke zemlje i naš časopis ima novih zadataka. S jedne strane mora da bude glasnik za priopćavanje novih naučnih istraživanja, arheoloških otkrića i nalaza, a s druge strane ima plemenitu dužnost, da naučno u posebnim člancima, namijenjenim najširim slojevima naroda, prati razvitak i stanje naše povijesti, osobito domaće arheologije, kulturne i socijalne događaje i sve promjene naučnog i kulturnog života. Obe ove funkcije u idealnom su skladu, budući da nauka proizlazi iz naroda i služi narodu.“ Dakle, još je u tom broju bila prisutna ona stara koncepcija *Vjesnika*.

Premda je nakon odlaska Abramića novo uredništvo za godište LIII/1950–1951. njavilo da neće biti nikakve bitne promjene u smjeru uređivanja časopisa, ipak je, objektivno, došlo do izvjesnih promjena. Od tog broja pa nadalje (s izuzetkom Abramićeva zbornika) u *Vjesniku* više neće biti teme iz kasnijih razdoblja povijesti i povijesti umjetnosti, već će se one zadržati na „arheološkim“ razdobljima, od preistorije do ranijeg srednjeg vijeka. Od godišta LX/1958 i bibliografija se ograničava do 15. stoljeća. Tako možemo reći da je to danas u prvom redu arheološki časopis (što je bio od početka), a što se tiče povijesti ograničava se na povijest starog i ranijeg srednjeg vijeka.

Prema Bulićevu svjedočanstvu (Razvoj ..., str. 55, bilj. 244) o *Bullettinu* odnosno *Vjesniku*, časopis, s obzirom na svoje ekonomске prilike, „u 46 godina svoga života nije nijednom radniku ni saradniku dao nikad kakvog honorara za članek u njemu pisane. Samo se je godine 1895. učinila iznimka. Ove godine bio je honoriran jedan opširni članak sa 100 for. jer dotični pisac, u novčanoj neprilici, baš je potrebovao ovoliku svotu. Svak je radio iz patriotizma i ljubavi prema ovoj struci.“

U ovom članku želio sam upozoriti na neke elemente koji su – čini mi se – manje poznati čak i u stručnim krugovima. Nesumnjivo je da bi zaslужivalo da se detaljnije ispita udio *Vjesnika* u razvoju naše arheologije, stare povijesti, povijesti umjetnosti, filologije, epigrafije, ali to prelazi okvire ovog prigodnog članka. Možda će o tome biti govora na nekom drugom mjestu. Sasvim je sigurno da nismo ni svjesni koliko je sve činjenica, pojmove, saznanja, prisutnih u našem današnjem znanstvenom i kulturnom svijetu proisteklo upravo iz *Vjesnika*. I suvremena zaštita spomenika vezana je uz *Vjesnik*. I ne samo zaštita spomenika nego i zaštita krajolika. Čitamo o toj davnoj prethodnici danas tako popularne ekologije još u *Vjesniku* od 1920. godine. U svemu je tome veličina *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*, njegov udio u našoj znanosti i kulturi.

Emilio Marin

biblio grafija

BIBLIOGRAFIJA PRIJEVODA KLASIČNE GRČKE I RIMSKE KNJIŽEVNOSTI U KNJIGAMA I ZBIRNIM IZDANJIMA 1945–1977.

61

b) 1961–1969.

Uvodne napomene

Bibliografski prilog u ovom broju časopisa trebalo je da obuhvati razdoblje od 1961. do 1977. godine. Međutim, preobilje građe prisililo nas je da se ograničimo na devetogodišnju produkciju 1961. do 1969. Slijedeći će prilog zaokružiti ovaj rad.

U razdoblju koje sam u ovom prilogu opisao pojavilo se i nekoliko problema. Prije svega riječ je o brojnim izdanjima Ezopovih basni koje su omiljena literatura najmlađeg uzrasta. Često je bilo teško razlučiti slikovnice od knjiga za djecu. S obzirom da su knjige obrađene „de visu“ bilo je moguće izvršiti selekciju i ona je, dakako, subjektivna. Drugi se problem javio u nekim izdanjima gdje se prijevod približava prepričavanju. Sve sam takve prijevode uvrstio u bibliografiju, a u bilješci čitalac naći podrobnija obaveštenja o njima. Treće je pitanje upravljeno na razne čitanke iz stranih književnosti koje su upotrijebljene u srednjim školama. Ovakva izdanja, u kojima je školska namjena posebno istaknuta ili dominantna, nisam uvrstio u ovu bibliografiju, smatrajući da bi o prijevodima grčke i rimske književnosti u udžbenicima trebalo izraditi posebnu bibliografiju. Nadam se da će to biti ostvareno, jer nam takva bibliografija može mnogo toga kazivati o odnosu prema književnom nasljeđu.

I na kraju, još dvije napomene:

- 1) U pregledima sadržaja zbirnih izdanja odustao sam od navođenja naslova pjesama, jer se pokazalo da su u najvećoj mjeri proizvoljni, te ih svaki prevodilac mijenja. Na taj način naslovi navedeni u sadržaju uglavnom – zbunjuju.
- 2) U pozivanju na prvi dio ovog rada objavljen u časopisu „Latina et Graeca“ broj 10 upućivao sam, zbog jednostavnosti, na *bibliografiju I.*

Bibliografija

1960

- 118) ★★ *Lektira za V razred osnovne škole*. Urednik Milivoje Jovanović. — Beograd, Mlado pokolenje, 1960, 312 str.

★ U ovoj se zbirci prijevoda djela raznih pisaca nalazi i 13 Ezopovih basana što ih je preveo dr Milivoj Sironić. Popraćene su kraćom bilješkom o basni i Ezopu. Izbor školske lektire priređen je po školskom programu propisanom u SR Srbiji i SR Bosni i Hercegovini..

- 119) ★★ *Lektira za V razred osnovne škole*. Urednik Milivoje Jovanović. — Beograd, Mlado pokolenje, 1960, 384 str.

★ Ovo izdanje prošireno je izdanje prethodne knjige. Priređeno je za program osnovne škole propisan u SR Srbiji, Bosni i Hercegovini te Crnoj Gori. Opseg prijevoda Ezopovih basana ostao je i u ovom, prošrenom izdanju nepromijenjen. Oznake prevodioca nema (dr Milivoj Sironić?).

1961

- 120) ★★ *Istorijski starih Grka do Aleksandra Makedonskog*. Odabralo i preveo dr Miloš N. Đurić. — Beograd, Zavod za izdavanje udžbenika NR Srbije, 1961, 255 str. — Udžbenici Univerziteta u Beogradu.

★ Drugo, dopunjeno i pregledano izdanje istog naslova objavljenog 1955. godine. *Usp. bibliografija I*, bilj. 47. Dopune u ovom izdanju ne odnose se na autore i djela zastupljena u knjizi.

- 121) ★★ *Odabrane basne*. Prevodioci: dr Milivoj Sironić, Dragoslav Ilić i Todor Manević. — Sarajevo, Svjetlost, 1961, 120 str. — Školska lektira. Urednici Milica Borić i Muris Idrizović.

★ U okviru ove zbirke basana Ezopa, La Fontainea i Krilova, nas zanima samo njegov prvi dio — prijevod Ezopovih basana (str. 5–53). Na samu početku knjige nalazi se kratka urednikova bilješka o basni u kojoj je izložen, adekvatno uzrastu kojem je knjiga namijenjena, karakter te književne vrste. Ispred prijevoda 84 Ezopove basne nalazi se i oskudna bilješka o Ezopu.

- 122) ★★ *Rimska lirika*. Izabrao i preveo Mladen S. Atanasijević. — Beograd, Prosveta, 1961, 237 str. — Svetski klasični, kolo I, knj. 1. Urednik Miodrag Pavlović.

Sadržaj. — Kvint Horacije Flak, str. 55. — Gaj Valerije Katul, str. 121. — bije Tibul, str. 139. — Sekst Propercije, str. 153. — Publike Vergilije Maron, str. 173. — Publike Ovidije Nazon, str. 193.

★ Uvod ovoj knjizi iscrpna je studija Vojislava Đurića Uvod u rimsku liriku. Na kraju su knjige, poslije teksta prijevoda koji ne slijedi metar originala, Beleške s kratkim biobibliografijama autora te objašnjenjima imena i pojmova.

63

- 123) EURIPID. *Ifigenija u Aulidi*. Naslov originala: Εὐριπίδης ἡ Ἰφιγένεια ἦν Αὐλίδι. Preveo i komentirao dr Branimir Klačić. — Zagreb, 1961, 94 str. — Dramska biblioteka „Scena“.

★ Uz prijevod Euripidove drame donijet je i kratak predgovor o Euripidovu životu i djelu koji je napisala Olga Luković-Klačić. Komentari naznačeni u impresumu svode se na bilješke ispod teksta prijevoda koje tumače mitske likove.

- 124) EZOP. *Basne*. Naslov originala: Αἴσωπος Μύθων συναγωγή. Preveo dr Milivoj Sironić. — Beograd, Narodna knjiga, 1961, 168 str.

★ Drugo izdanje istog naslova. Prvo izdanje izašlo 1958. godine. *Usp. bibliografija I*, bilj. 84.

- 125) FEDRO. *Basne*. Naslov originala: Phaedrus Augusti libertus: Fabulae Aesopae. Preveo Rastislav Marić. — Beograd, Narodna knjiga, 1961, 192 str.

- ★ Prijevod izabranih Fedrovih basana dopunjeno je opsežnim prikazom razvoja rimske basne te analizom Fedrovih basana. Na kraju knjige je opsežan Komentar s objašnjenima mitološkog aparata i imena te običaja, donijet abecednim redom. Knjigu je ilustrirao Ljubiša Odžaklijevski.
- 126) HERODOT. *Zgodbe*. Naslov originala: Ἡρόδοτος · Ἰστορία. Prevedel Anton Sovrè. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1961, 238 str. — Knjižnica Kondor, knj. 44. Urednik Uroš Kraigher.
- ★ Izbor iz Herodotove Povijesti obuhvaća odlomke svih devet knjiga izvornika, a izvršio ga je (iz prijevoda objavljenih 1953. i 1955. u cijelini; usp. *bibliografija I*, bilj. 38 i 55) Jože Kastelic. On je u isto vrijeme i autor pogovora o životu i radu „oca povijesti“ te bilježaka na kraju knjige. Knjigu dopunjuju fotografije grčkih umjetničkih spomenika.
- 127) HOMER. *Ilijada*. Naslov originala: Ὅμηρος · Ἰλιάς. Preveo i protumačio Tomo Maretić. — Zagreb, Matica hrvatska, 1961, 557 str. — Grčki i rimski klasici. Urednik Veljko Gortan.
- ★ Šesto (Matičini peto) izdanje Maretićeva prijevoda Ilijade pretisak je prethodnog izdanja (iz 1948. godine), a razlikuje se od njega uvodnom studijom Homer i grčka herojska epopeja Milivoja Sironića, bilješkama ispod teksta prijevoda koje je sastavio Zvonimir Zmajlović i objašnjenjima strukture Homerova stiha koje je Stjepan Ivšić donio u Pogовору ovome (šestom) izdanju.
- 128) HOMER. *Izbor*. Naslov originala: Ὅμηρος · Ἰλιάς · Ὀδύσσεια. Preveo Tomo Maretić. Priredio dr Miloš N. Đurić. — Sarajevo, Svjetlost, 1961, 118 str. — Školska biblioteka, knj. 1. Urednik Milica Borić.
- ★ Treće izdanje ovog naslova. Prvo izdanje izašlo 1959. godine. Usp. *bibliografija I*, bilj. 93.
- 129) HOMER. *Odiseja*. Naslov originala: Ὅμηρος · Ὀδύσσεια. Preveo i protumačio Tomo Maretić. — Zagreb, Matica hrvatska, 1961, 423 str. — Grčki i rimski klasici. Urednik Veljko Gortan.
- ★ Peto (Matičino četvrtto) izdanje Maretićeva prijevoda Odiseje pretisak je izdanja iz 1950., ali je ovom izdanju dodana uvodna studija

Homer i grčka herojska epopeja dr Milivoja Sironića te bilješke ispod teksta prijevoda koje je sastavio Zvonimir Zmajlović.

- 130) MARKO AURELIJE. *Samom sebi*. Naslov originala: Marcus Aurelius Antoninus: Εἰς ἑαυτόν. Preveo Albin Vilhar. — Novi Sad, Matica srpska, [1961], 177 str.

★ Uvod je knjizi prikaz Miloša N. Đurića Stoička škola i Marko Aurelije. Prijevodu su dodana kratka Objašnjenja, uglavnom ličnih imena spomenutih u knjizi.

- 131) SAPFO. *Lirika*. Naslov originala: Σαπφώ· Μέλη. Preveo, pogovor i tumač napisao Ton Smerdel. — Beograd, Nolit, 1961, 117 str. — Mala knjiga, knj. 64. Urednik Slobodan Galogaža.

★ U ovoj je knjizi donijet prijevod kako Sapfinih pjesama koje su sačuvane gotovo u cijelosti, tako i ulomaka njezine lirike. Svaka pjesma (uključivši i najmanje ulomke) nosi svoj naslov. Iako je u pogovoru nabrojao upotrijebljena izdanja iz kojih je prevodio, uz pojedine se pjesme i fragmente ne navodi izvor. Tumač u kojem su objašnjeni neki mitološki pojmovi te spomenuti toponiimi kao i kratak pogovor skromna su pratrja ovog prijevoda. Ukupno je prevedeno 105 pjesama i fragmenata.

- 132) SENEKA. *Rasprava o gnevnu*. Naslov originala: L. Annaeus Seneca: De ira. Prevela Nada Todorović. — Beograd, Rad, 1961, 118 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo II, knj. 24.

★ Drugo izdanje istog naslova. Prvo izdanje izašlo 1959. godine. Usp. *bibliografija I*, bilj. 101.

1962

- 133) ★★ *Antologija filozofskih tekstova*. Sastavili Branko Bošnjak, dr Vladimir Filipović, Milan Kangrga, Đorđe Mažuran, Gajo Petrović, Vanja Sutlić i Predrag Vranicki. — Zagreb, Školska knjiga, 1962, 505 str.

★ Četvrto izdanje istog naslova. Usp. *bibliografija I*, bilj. 41, 80 i 103.

- 134) ★★ *Antologija stare helenske lirike*. [Priredio] Miloš N. Đurić. — Sarajevo, Veselin Masleša, 1962, 170 str. — Ars biblioteka strane književnosti. Urednik Slavko Leovac.

Sadržaj. — Prvi deo: Klasički period. — I Jambografija: Arhilog, str. 57. — Hiponakt, str. 62. — Semonid, str. 63. — II Elegija: Tirtej, str. 65. — Ksenofan, str. 67. — Mimnermo, str. 69. — Solon, str. 70. — Teognid, str. 73. — Aristotel, str. 74. — III Melika: Hesiod, str. 75. — Alkej, str. 76. — Sapfa, str. 78. — Anakreont, str. 87. — Korina, str. 88. — IV Horska lirika: Alkman, str. 89. — Ibik, str. 90. — Simonid, str. 91. — Bakhilid, str. 93. — Pindar, str. 97. — V Horska lirika dramatičara: Eshil, str. 109. — Sofokle, str. 112. — Euripid, str. 114. — Aristofan, str. 121. — VI Preobraža: horske lirike u V-om i IV-om veku: Arifron, str. 123. — Aristotel, str. 124. — Drugi deo: Ptoklasički period. — VII Lirika aleksandrijskog veka: Kalimah, str. 127. — Asklepijad Samlijanin, str. 128. — Posidip, str. 129. — Leonida, str. 131. — Meleagar, str. 134. — Anita, str. 136. — Mira, str. 138. — Nosida, str. 139. — Teokrit, str. 141. — VIII Lirika rimskog veka: Krinagora, str. 145. — Antifil, str. 147. — Filip Solunjanin, str. 148. — Agatija, str. 150. — Antipar Solunjanin, str. 151. — Palada, str. 153. — Julije Egipćanin, str. 154. — Paulo Silentarije, str. 156. — Anakreontske pesme, str. 157.

* Ova opsežna zbirka prijevoda grčke lirike od početaka do Bizanta popraćena je pomno izrađenom studijom Miloša N. Đurića Razvitak helenske lirike, u kojoj su izložene glavne karakteristike grčkog lirskog pjesništva i njihov milenijski razvitak. Studija obiluje podacima o svim pjesnicima uvrštenim u ovu antologiju. Pjesme su, osim Miloša N. Đurića, preveli Hugo Badalić, M. Panić-Surep, Jevrosima Drašković, Mirjana Drašković, Ton Smerdel, Anica Savić, Nikola T. Đurić, M. Damjanović, Koloman Rac, Martin Kuzmić i Blagoje Braničić. Sve pjesme nisu prevedene u metru originala.

- 135) ★★ *100 najvećih djela svjetske književnosti*. Uredio Antun Šoljan. — Zagreb, Stvarnost, 1962, XVI — 698 str. — Biblioteka Suvremena publicistica. Urednik Fadil Hadžić.

Iz sadržaja. — Homer, str. 27. — Ezop, str. 33. — Pindar, str. 39. — Eshil, str. 47. — Sofoklo, str. 53. — Euripid, str. 61. — Aristofan, str. 67—75 (...) Plaut, str. 83. — Lukrecije, str. 91. — Katul, str. 97. — Vergilije, str. 103. — Horacije, str. 111. — Ovidije, str. 117. — Petronije, str. 125.

* Uz prijevod svakog djela nalazi se i kratka biobibliografska bilješka o autoru, te osrvt na prevedeno djelo. Svoja načela pri sastavljanju ovog zbornika priređivač je izložio u predgovoru. Na kraju knjige nalaze se kazalo autora i prevodilaca te kazalo nacionalnih književnosti. U prevođenju su sudjelovali Tomo Maretić, Koloman Rac, Bratoljub Klaić, Ton Smerdel, Marko Tepeš, Nikola Miličević te Nikola Šop. Prijevodi Maretića, Raca, Klaića i Tepeša slijede metar originala, dok su ostali prevodioci posegli za slobodnim stihom.

- 136) EURIPID. *Medeja. Hipolitos. Ion*. Naslov originala: Εὐριπίδης· Μῆδεια· Υππόλυτος. Prevedel dr Fran Bradač. — Maribor, Založba Obzorja, 1962, 257 str. — Iz antičnega sveta, knj. 3.

* Prijevod svake od tragedija popraćen je s nekoliko bilježaka. Na početku knjige nalazi se opširan prikaz ovih triju tragedija uz podatke o Euripidovu životu i djelu.

- 137) ESHIL. *Uklenjeni Prometej*. Naslov originala: Αἰσχύλος· Προμηθεὺς δεσμώτης. Prevedel Kajetan Gantar. — Maribor, Založba Obzorja, 1962, 83 str. — Iz antičnega sveta, knj. 2.

* Prijevod Eshilove tragedije popraćen je opširnim pogовором u kojem su izloženi osnovni podaci o Eshilovu stvaralaštvu te pomno razložena struktura ove tragedije. Poslije kraćih bilježaka nalaze se, na kraju knjige, kratak pregled literature te napomena prevodioca.

- 138) KATUL. *Poezija*. Naslov originala: G. Valerius Catullus: Carmina. Prevela i pogovor napisala Katarina Antić-Rajčević. — Beograd, Nolit, 1962, 147 str. — Mala knjiga, knj. 67. Urednik Slobodan Galogaža.

* Ova knjiga sadržava izbor Katulovih pjesama i to pjesme 1—14, 19, 24, 27, 31, 34, 35, 38, 40—44, 45, 46, 48, 50, 51, 55, 57, 58, 61—67, 69, 70, 72—79, 81, 83, 85—87, 91—93, 96, 99—101, 104, 107, 109, 110, 113. Grupirane su tematski u šest skupina. Pjesme su prevedene slobodnim stihom. Na kraju knjige je kratak pogovor.

- 139) PLINIJE MLAĐI. *Pisma*. Naslov originala: G. Plinius Caecilius Secundus: Epistulae. Prevedel dr Fran Bradač. — Maribor, Založba Obzorja, 1962, 323 str. — Iz antičnega sveta, knj. 1.

★ Uz prijevod cjelokupne zbirke Plinijevih pisama nalazi se i kratak prikaz Plinius in njegovo delo s osvrtom na idejne prepostavke i književne vrijednosti *Pisama*. Na kraju su skromne bilješke.

- 140) SOFOKLO. *Kralj Oidipus. Oidipus v Kolonu. Antigona. Filoktetes*. Naslov originala: Σοφοκλῆς Ὁδίποντος τύραννος· Ὁδίποντος ἐπὶ Κολωνῷ· Ἀντιγόνη· Φιλοκτήτης. Poslovenil Anton Sovrè. — Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1962, 373 str.

★ S uvodom i napomenama prevodioca uz svaku tragediju. Knjigu nisam mogao naći u zagrebačkim knjižnicama te su podaci navedeni prema Bibliografiji Jugoslavije.

- 141) VERGILJE. *Eneida*. Naslov originala: P. Vergilius Maro: Aeneis. Izabral in prevedel dr Fran Bradač. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1962, 151 str. — Knjižnica Kondor, knj. 52. Urednik Uroš Kraigher.

★ Ovaj izbor iz Eneide obuhvaća prijevod 1. do 4. te 6. pjevanja. Prijevod je popraćen pogovorom s najosnovnijim podacima o životu i djelu Vergilijevu. Slijedi sadržaj Eneide po pjevanjima (koji obuhvaća i neprevedene dijelove) te šture bilješke. Ilustracije u knjizi tekstom je popratio P. Petru.

1963

- 142) ★★ *Dopune uz lektiru za V razred osnovne škole*. Priredio Milivoje Jovanović. — Beograd, Mlado pokolenje, 1963, 96 str.

★ Ova knjiga sadržava četiri Fedrove basne i dopunjuje izdanje *Lektira za V razred osnovne škole*. Usp. bilj. 118.

- 143) ★★ *Odabrane basne*. Prevodioci: dr Milivoj Sironić, Dragoslav Ilić i Todor Manević. — Sarajevo, Svetlost, 1963, 101 str. — Školska lektira. Urednik Muris Idrizović.

★ Drugo izdanje istog naslova. Usporedi bilješku 121.

- 144) ★★ *O pesništvu*. Uredio dr Kajetan Gantar. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1963, 141 str. — Knjižnica Kondor, knj. 59. Urednik Uroš Kraigher.

Sadržaj. — Homer: Muze (Ilijada 2, 484–492), str. 5. — Neminaljivost pesmi (Odiseja 24, 194–202), str. 5. — Hesiod: Helikonske Muze (Teogonija 1–115), str. 6. — Anonim: Tekmovanje med Homerjem in Hesiodom, str. 10. — Platon: Ion, str. 21. — Za pesnike ni prostora v državi (Država X 1–8), str. 34. — Aristotel: Poetika, str. 52. — Horacije: Posvetilo Mecenatu (Pjesme I 1), str. 74. — Pismo o pesništvu (Pismo Pizonima o pjesničkom umjeću; Pisma II, 2), str. 75. — Moj spomenik (Pjesme III, 30), str. 90.

★ Ova knjižica sadržava prijevode djela u kojima se pretežno raspravlja o pjesničkom umjeću i popraćena je komentarima uz pojedinca djela koje prevedene ulomke i cijelokupna djela smješta u čitav kompleks antičkih razmišljanja o postavljenom problemu. Na kraju su knjige i bilješke koje brojnim podacima razjašnjavaju nejasna mesta. Knjiga je ilustrirana snimkama primjeraka grčkog slikarstva i kiparstva. U vezi s ilustracijama dano je i kratko objašnjenje o utjecaju pjesništva na likovnu umjetnost, a u okviru tog objašnjenja nalazi se i prijevod 27 stihova Pindarove Prve pitijske ode. Kajetan Gantar objasnio je principe svog izbora u urednikovoj napomeni. Homerove pjesme, Platonova Ijona te Horacijeve pjesme Posveta Mecenatu i De arte poetica preveo je Anton Sovrè, a preostale Kajetan Gantar.

69

- 145) ★★ *Starogrčki ljubavni epigrampi*. Prevela Jugana Stojanović — Kruševac, Bagdala, 1963, 80 str. — Mala biblioteka. Poezija u prevodu. Urednici B.L. Lazarević i Dobri Dimitrijević.

★ Knjiga sadržava prozni prijevod 73 epigrampi. Porijeklo im se (kao ni autor) ne navodi. Uz prijevode se nalazi samo objašnjenje pojma epigram — bilješka na jednoj stranici.

- 146) ARISTOFAN. *Komedije*. Naslov originala: Ἀριστοφάνης · Κωμῳδίαι. Preveo, pogovor napisao i objašnjenja i napomene dodoj Miloš N. Đurić. — Beograd, Nolit, 1963, 311 str. — Mala knjiga, knj. 72. Urednik Slobodan Galogaža.

★ Uz prijevode dviju komedija, sačinjene prema metru originala, dodoj je Miloš N. Đurić opsežna Objašnjenja i napomene i Pogovor u kojem daje prikaz stare atičke komedije i Aristofanova književna rada.

- 147) ARISTOFAN. *Lisistrata*. Naslov originala: Ἀριστοφάνης · Λυσιστράτη. Preveo Miloš N. Đurić. — Beograd, Rad, 1963, 103 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo IV, knj. 82.

★ Na kraju knjige, poslije teksta prijevoda, nalaze se Objasnjenja i napomene i O Aristofanovoj *Lisistrati*, kratak (tri stranice) prikaz vremena i prostora u kojem se ova komedija pojavila.

- 148) BABRIJE. *Basne*. Naslov originala: Βάρβιος· Μύθοι. Preveo Rastislav Marić. — Beograd, Narodna knjiga, 1963, 140 str.

★ Uz prijevod Babrijevih basana Jevrosima Drašković dodala je na dvije stranice Uvoda osnovne podatke o sastavljaču ovog zbornika kao i o vremenu nastanka. U popratnoj reči prevodilac je objasnio postanak svog prijevoda. Na kraju se knjige nalazi kratak Registar imena s objašnjenjima.

- 149) ESHIL. *Oresteia*. Naslov originala: Αἰσχύλος· Ὁρέστεια. Prevedel Anton Sovrè. — Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1963, 267 str.

★ Uvod je knjizi opsežan prikaz razvoja tragedije do Eshila, analiza Orestije i, posebno, tema Elektre kod velike trojice grčkih tragičkih pjesnika. Prijevod prate opsežne bilješke.

70

- 150) ESHIL. *Persijanci. Okovani Prometej*. Naslov originala: Αἰσχύλος· Ηλέρσατ· Προμηθεὺς δεσμώτης. Preveo, uvod napisao, objašnjenja i napomene dodoao dr Miloš N. Đurić. — Beograd, Rad, 1963, 126 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo II, knj. 31.

★ Drugo izdanje istog naslova. Prvo izdanje izašlo 1960. godine. Usp. *bibliografija I*, bilj. 108.

- 151) EZOP. *Basne*. Naslov originala: Αἴσωπος· Μύθων συνναγωγή. Preveo, pogovorom i bilješkama popratio dr Milivoj Sironić. — Zagreb, Mladost, 1963, 177 str. — Biblioteka Vjeverica, knj. 61. Urednik Grigor Vitez.

★ Izbor prevedenih Ezopovih Basana sadržava 398 basana iz zbornika što ga je Milivoj Sironić objavio 1951. (Usp. *bibliografija I*, bilj. 20). Ilustracije su također prenijete iz istog izvora kao i u izdanju iz 1951. Prijevod prati i kratka bilješka o piscu s osnovnim podacima o Ezopu, basni i njezinu kasnijem razvoju.

- 152) HOMER. *Odiseja*. Naslov originala: Ὅμηρος · Οδύσσεια. Prevod, predgovor i registar Miloš N. Đurić. — Novi Sad, Matica srpska, 1963, 562 str. — Biblioteka stvaraoci i dela.

★ Ovo je prijevod cijelokupne Odiseje skladan prema metru originala. Uvod je knjizi studija O Homeru i njegovim epopejama, vrlo opsežan rad koji donosi, na posljednjim stranicama, i kratak historijat Homera u Hrvata i Srba s vrijednim podacima o dotadašnjim prijevodima i prevodiocima. Na kraju je knjige Registar imena riječi s objašnjenjima.

- 153) KSENOFONT. *Anabasis*. Naslov originala: Ξενοφῶν· Ἀνάβασις. Prevedel Janez Fašalek. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1963, 187+225 str.

★ Knjig osim *Anabaze* sadržava i prijevod *Kirova odgoja* (Naslov originala: Κύρου παιδεία) istog prevodioca. Uz prijevod *Anabaze* donijet je prikaz Grška najemniška vojska s važnim podacima o ustrojstvu i načinu djelovanja grčkih najamnika. Slijede kratke napomene te indeks imena. Drugom dijelu prethodi Uvod s pregledom nastanka i razvoja perzijske države te kratak sadržaj djela. Prijevod ne prati nijedna bilješka. Knjiga je opremljena brojnim fotografijama perzijskih i grčkih arhitektonskih spomenika, skulpture i slikarstva. S unutarnje strane korica priložena je karta Kirova vojnog pohoda.

71

- 154) PLUTARH. *Atinski i rimske državnici*. Naslov originala: Πλούταρχος· Βιοι παράλληλοι. Preveo, uvod napisao i objašnjenja i napomene dodoao Miloš N. Đurić. — Beograd, Prosveta, 1963, 321 str.

★ U ovoj se knjizi nalazi prijevod šest životopisa iz navedena Plutarhova djela. To su životopisi triju *dijada* koje su nastale povezivanjem sličnih likova grčke i rimske povijesti. Prevedeni su životopisi Solona i Publikole, Perikla i Fabija Maksima, te Demosteni i Cicerona. Uvod knjizi je Đurićeva studija O Plutarhu kao Beočaninu, građaninu i piscu. Na kraju su dodana Objasnjenja i napomene o manje poznatim izrazima, licima i pojmovima.

- 155) SENEKA. *Rasprava o gnevnu*. Naslov originala: L. Annaeus Seneca: De ira. Prevela Nada Todorović. — Beograd, Rad, 1963, 118 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo II, knj. 24.

★ Treće izdanje. Usp. *bibliografija I*, bilj. 101 i ovu bibliografiju bilj. 132.

- 156) ★★ *Latinska poezija*. Izabrao i prepjevao Nikola Miličević. — Zagreb, Zora, 1964, 128 str. — Mala biblioteka, knj. 243. Urednik Augustin Stipčević.

Sadržaj. — Lukrecije, str. 11. — Katul, str. 25 — Horacije, str. 39. — Vergilije, str. 57. — Tibul, str. 73. — Sulpicija, str. 83. — Propercije, str. 87. — Ovidije, str. 101.

* O koncepciji svog izbora, sadržanog pod imenom Latinska poezija, progovorio je Nikola Miličević vrlo kratko na svega tri stranice. Prijevodi su popraćeni biografskim podacima o pjesnicima. Na kraju se knjige nalazi tumač mitoloških i historijskih likova te toponima. Pjesme nisu prevedene metrom originala.

- 157) ★★ *Orfej i Pan*. Izabrao i preveo Ton Smerdel. — Zagreb, Zora, 1964, 199 str. — Svjetski klasici. Urednik Novak Simić.

Sadržaj. — 1. POČECI — Narodna, str. 7. — Orfej, str. 8. — Homer, str. 10. — Hesiod, str. 16. — Aristej Prokonesij, str. 18. — 2. KLASIČNO DOBA — Kalin, str. 19. — Tirtej, str. 20. — Solon, str. 22. — Teognid, str. 24. — Ion, str. 25. — Mimnermo, str. 26. — *Jambografija*: Arhilo, str. 27. — Hiponakt, str. 29. — *Melika — monodija*: Alkej, str. 31. — Sapfo, str. 35. — Anakreont, str. 46. — Anakreontika, str. 49. — Korina, str. 56. — *Zborna lirika*: Alkman, str. 57. — Stesihor, str. 58. — Ibik, str. 59. — Praksila, str. 60. — Simonid, str. 61. — Bakhilid, str. 63. — Pindar, str. 69. — Sofoklo, str. 75. — 3. HELENITIČKO DOBA — Anonim, str. 77. — *Fragmentum Grenfellianum*, str. 79. — Anonim, str. 81. — Fanoklo, str. 84. — Hibrija, str. 86. — Kalimah, str. 87. — Makedonije Konzul, str. 88. — Marko Argentarije, str. 89. — Teokrit, str. 90. — Apolonije Rodanin, str. 95. — Mosho, str. 97. — Bion, str. 100. — Nono, str. 103. — Muzej, str. 105. — 4. BIZANT — Agatija, str. 107. — Alfej iz Mitiene, str. 108. — Anita, str. 109. — Antifil Bizantinac, str. 111. — Antipatar Sidonianin, str. 112. — Apolonid, str. 113. — Asklepijad, str. 114. — Babrije, str. 115. — Barbakul Ivan, str. 116. — Bianor Gramatik, str. 117. — Demokrit, str. 118. — Erina, str. 119. — Filip Solunjanin, str. 120. — Getulik, str. 122. — Grgur Nazijanski, str. 123. — Hedil, str. 126. — Heremon, str. 127. — Julijan Egipćanin, str. 128. — Kriagora, str. 129. — Leonida iz Taranta, str. 130. — Leontije Sholastik, str. 132. — Kalistrat, str. 133. — Meleagar, str. 134. — Moiro,

str. 136. — Nikija, str. 137. — Pamfil, str. 138. — Nosida, str. 139. — Pavao Silencijarije, str. 140. — Pompej Mlađi, str. 142. — Posidip, str. 143. — Rufin, str. 144. — Timoklo, str. 146. — Tulije Laurea, str. 147. — Zona iz Sarda, str. 149.

* Prijevod je popraćen Napomenama s biobibliografskim podacima o pjesnicima te kratkim Tumačem mitoloških i historijskih imena i toponima. Pjesme su prevedene slobodnim stihom. Na kraju knjige nalazi se opsežan prikaz razvoja grčke lirike što ga je napisao Ton Smerdel. Knjiga je ilustrirana mitološkim prizorima iz grčkog slikarstva na vazama.

- 158) ★★ *Rimska lirika*. Izbor, objašnjenja i pogovor Jevrosima Drašković. — Beograd, Rad, 1964, 117 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo VII, knj. 165. Urednik Dušanka Perović.

Sadržaj. — Tit Lukrecije Kar, str. 3. — Gaj Valerije Katul, str. 6. — Publike Vergilije Maron, str. 24. — Kvint Horacije Flak, str. 35. — Albjije Tibul, str. 55. — Sulpicija, str. 67. — Sekst Propercije, str. 69. — Publike Ovidije Nazon, str. 76. — Lucije Anej Seneka, str. 81. — Petronije Arbiter, str. 82. — Marko Valerije Marcijal, str. 83. — Decim Junije Juvenal, str. 88. — Publike Papinije Stacije, str. 90. — Rutilije Namacijan, str. 91. — Anicije Boetije, str. 92.

* Ovaj izbor prijevoda okupio je prijevode velikog broja prevodilaca te se uz naše suvremenike nalaze i prijevodi Zmaj Jove Jovanovića, Stjepana Senca, Jovana Sterije Popovića, Tome Maretića. Ostali su Anica Savić-Rebac, Katarina Antić-Rajčević, Jevrosima Drašković, Radmila Šalabalić, Dušanka Obradović, Miloš N. Đurić, Veselin Čajkanović, Miroslav Marković, Jovan Hadžić, Blagoje Brančić, Nikola Šop, Stevan Josifović, Nikola Vulić te Isidora Sekulić. Prijevodi nastali ranije udešeni su uglavnom prema metru originala, dok se mlađi prijevodi služe slobodnim stihom. Na kraju knjige nalaze se kratke Beleške o piscima, skromna Objašnjenja te na nekoliko posljednjih stranica prikaz Razvitak rimske lirike Jevrosime Drašković.

- 159) ★★ *Starogrška lirika*. Izbral i poslovenil Anton Sovrè. — Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1964, 327 str. — Svetovni klasiki.

Sadržaj. — Kalin, str. 61. — Tirtej, str. 63. — Mimnermo, str. 69. — Solon, str. 72. — Ksenofan, str. 86. — Teognid, str. 93. — Fokilid, str. 128. — Epigram, str. 131. — Grobni napisi, str. 131. — Drugi napisi, str.

138. — Arhiloh, str. 142. — Semonid, str. 149. — Hiponakt, str. 153.
— Ananije, str. 155. — Terpandar, str. 156. — Alkej, str. 157. — Sap-
fo, str. 163. — Anakreont, str. 178. — Anakreontea, str. 183. — Sko-
lia, str. 193. — Korina, str. 197. — Praksila, str. 200. — Alkman, str.
203. — Stesihor, str. 206. — Ibik, str. 210. — Simonid, str. 212. —
Bakhilid, str. 223. — Timokreon, str. 237. — Pindar, str. 238.

★ Antona Sovreta zatekla je smrt pri dovršenju ove antologije.
Upotpunio ju je za ovo izdanje Kajetan Gantar. Prethodi joj opsežna
uvodna studija o starogrčkoj lirici, a na kraju su dodane vrlo iscrpne
napomene.

160) ★★★ 100 najvećih djela svjetske književnosti. Uredio Antun Šoljan. — Za-
reb, Stvarnost, 1964, XVI — 698 str. — Biblioteka Suvremena
publicistika. Urednik Fadiš Hadžić.

★ Drugo izdanje. Usp. bilj. 135.

74 161) ARISTOTEL. *Nikomahova etika*. Naslov originala: Ἀριστοτέλης· Ήθικὴ
Νικομάχεια. Prevedel in sastavil opombe pa slovarček dr Kajetan
Gantar. — Ljubljana, Cankarjeva založba, 1964, 416 str. — Mala
filozofska knjižnica.

★ Uvod je sastavljen od opširna prikaza Aristotelova života i rada
(napisao Kajetan Gantar) i skraćena prijevoda studije dr Olofa Gigo-
na (profesora sveučilišta u Bernu) o Nikomahovoj etici što ju je
objavio kao uvod svojem izdanju (Zürich 1951). Prijevodu ovog djela
dodane su opsežne napomene. Poslije bilješke o problemima prevo-
denja Aristotelove terminologije te popisa literature nalazi se Slo-
varček — abecedno kazalo pojmljiva upotrijebljena u djelu s dodat-
nim objašnjenima.

162) EURIPID. *Alkestida*. Naslov originala: Εὐριπίδης· Ἀλκεστίς. Preveo i ko-
mentirao Bratoljub Klić. — Zagreb, Dramska biblioteka „Scena“,
1964, 64 str. — Dramska biblioteka Prometej.

★ Uz prijevod Alkestide dodao je Klić samo skromne bilješke koje
tumače mitske likove i neke stvarne toponime. Komentara najavlje-
nog u impresumu nema.

163) EURIPID. *Medeja*. Naslov originala: Εὐριπίδης· Μῆδεια. Preveo Bratoljub
Klić. — Zagreb, Scena, 1964, 69 str. — Dramska biblioteka Prometej.

★ Prijevod je dopunjeno samo kratkim Pristupom u kojem je izložen
tok događaja koji, prema mitu, prethode ovoj drami.

164) HOMER. *Izbor*. Priedio Miloš N. Đurić. — Sarajevo, Svjetlost, 1964, 127 str.
— Školska biblioteka. Urednik Milica Borić.

★ Za razliku od prethodna tri izdanja (Usp. bibliografija I, bilj. 93
i 113, te ovu bibliografiju bilj. 128) odabrane dijelove Odiseje preveo
je Miloš N. Đurić. Ilijadu je preveo Tomo Maretić. Uvod ovoj knjizi
priređenoj za potrebe gimnazija i srednjih stručnih škola je kratak
prikaz o Homeru i njegovu pjesništvu.

165) KSENOFONT. *Uspomene o Sokratu*. naslov originala: Ξενοφῶν· Ἀπομνη-
μονεύματα Σωκράτους. Preveo, uvod napisao i objašnjenja i napo-
mene dodoao dr Miloš N. Đurić. — Beograd, Kultura, 1964, XXV +
139. — Mala filozofska biblioteka. Urednik Vuko Pavićević.

75

★ Knjiga započinje uvodnom studijom Miloša N. Đurića o Kseno-
fontovu životu i djelu te o glavnim izvorima za poznavanje Sokratova
života i rada, koji je u ovom Ksenofontovu djelcu glavno lice, pod
naslovom: „Ksenofont i glavni izvori za poznavanje istorijski realnog
Sokrata“. Na kraju su dodana Objašnjenja i napomene u kojima su
razjašnjenja nepoznatih pojmljiva i imena.

166) PETRONIJE. *Trimalhionova gozba*. Naslov originala: T. Petronius Arbiter:
Cena Trimalchionis. Preveo Nikola Šop. — Zagreb, Naprijed, 1964,
91 str. — Biblioteka svjetskog humoru i satire, kolo II.

★ Prijevod je popraćen samo bilješkom o piscu (sastavio Z.T.).

167) PLATON. *Gozba*. Naslov originala: Πλάτων· Συμπόσιον. Preveo dr Miloš
N. Đurić. — Beograd, Rad, 1964, 123 str. — Biblioteka „Reč i
misao“, kolo VII, knj. 164.

★ Ovu knjigu nisam mogao dobiti u zagrebačkim knjižnicama i
podaci su doneseni prema navodima Bibliografije Jugoslavije.

- 168) POLIBIJE. *Obča zgodovina*. Naslov originala: Πολύβιος ‘Ιστορίαι. Prevedel Janez Fašalek. – Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1964, 453 str.

- ★ Na kraju se knjige, poslije teksta prijevoda, nalaze i brojni dodaci: Polibijev život i djelo s posebnim osvrtom na *Opću povijest* opširno su analizirani u pogовору knjige. Slijedi pregled sadržaja po knjigama, bilješke, te indeks osobnih i zemljopisnih imena. Posljednja dva priloga sastavio je prof. Ivan Sivec. Knjiga je upotpunjena brojnim fotografijama spomenika grčke umjetnosti i poprečena kartom Bliskog istoka u helenističko doba.

- 169) PLUTARH. *Dion. Brut.* Naslov originala: Πλούταρχος· Βίοι παράλληλοι.
Preveo Albin Vilhar. — Beograd, Rad, 1964, 117 str. — Biblioteka
„Reč i misao”, kolo V, knj. 113. Urednik Dušanka Perović.

★ Uz tekst prijevoda dodane su Napomene (za svaki životopis odvojeno) u kojima su, abecednim redom, objašnjena uglavnom imena osoba i historijski događaji. Na kraju knjige nalazi se skromna Beleška o piscu upotpunjena i osnovnim podacima o historijskim likovima Diona i Bruta.

- 170) SOFOKLO. *Car Edip. Antigona.* Naslov originala: Σοφοκλῆς· Οἰδίπους τύραννος· Ἀντιγόνη. Preveo Miloš N. Đurić. — Beograd, Rad, 1964, 149 str. — Biblioteka „Reč i misao”, kolo VI, knj. 138. Urednik Dušanka Perović.

★ Prijevod (objavljen više puta; usp. *bibliografija I*, bilj. 5 i 68) prate kraće bilješke. Na kraju se knjige nalazi Beleška o pesniku s najosnovnijim podacima o Sofoklu.

- 171) VERGILIJE. *Bukolika in Georgika*. Naslov originala: P. Vergilius Maro: *Bucolica et Georgica*. Prevedel dr Fran Bradač. – Maribor, Založba Obzorja, 1964, 137 str. – Iz antičnega sveta, knj. 4.

- ★ Uvod knjizi je Beseda o Vergilu, opširna studija o Vergilijevu životu i djelu, napose o strukturi njegovih *Bukolika* i *Georgika*. Prijevodu su dodane, na kraju knjige, opširne bilješke.

- 172) VERGILIJE. *Eneida*. Naslov originala: P. Vergilius Maro: Aeneis. Prevedel dr Fran Bradač. — Maribor, Založba Obzorja, 1964, 321 str. — Iz antičnega sveta, knj. 5.

★ Uz prijevod su dodane opširne bilješke s objašnjenima slabije poznatih pojmljivačkih imena, donijete na kraju knjige za svako pjevanje posebno. Pred bilješkama za svako pjevanje nalazi se i kratak sadržaj tog pjevanja. Predgovor knjizi donosi na nekoliko stranica historijski prikaz ranog Carstva s obrisima Vegilijeva života.

- 173) VERGILIJE. *Enejida*. Naslov originala: P. Vergilius Maro: Aeneis. Preveo Mladen S. Atanasijević. — Beograd, Prosveta, 1964, 428 str. — Sveti klasici, knj. 22. Urednik Miodrag Pavlović.

★ Prijevod Vergilijeva epa ne slijedi metar originala već je napisan u jedanaestercu. Na početku se knjige nalazi Predgovor sa studijom Mirona Flasara Prostor i svet Vergilijeve poezije (7–67) i kratkom bilješkom Publike Vergilije Maron Mladena Atanasijevića (67–68). Na kraju su dodana Objašnjenja, za svako pjevanje posebno, koja daju osnovne obavijesti o mitološkim likovima, toponimima i etnicima (391–428).

1965

- 174) ★★ *Antologija svjetske lirike*. — Uredio Slavko Ježić. — Zagreb, Naprijed, 1965, 999 str.

★ Ova je antologija drugo (prošireno) izdanje istoimene antologije izdane u Zagrebu 1956. godine (usp. *bibliografija I*, bilj. 58). Odjeljci pjesnika klasične grčke i rimske književnosti dopunjeni su slijedećim autorima i pjesmama: *Alkej*: Prognanikova tuga. — *Pindar*: Dva fragmenta. — *Bakhilid*: Odlomci iz epinikija (II i III). — Iz Palatinske antologije: *Julijan Egipćanin*: Praksitelov kip Erosa. — Majka i ljubavница. — *Nikija*: Cvrčkov epitaf. — *Posidip*: Kip Kairosa. — *Antifil Bizantinac*: Ribareva smrt. — *Palada*: Život je kratak. (preveo Ton Smerdel) — *Propercije*: Zašto ti se toliko svida? — Što žene znaju. — *Gorki spokoj*.(preveo Nikola Miličević) — *Ovidije*: Pjesnikov epitaf (preveo Slavko Ježić). Umjesto Moshove pjesme *Sjeni* pjesnika Biona uvrštena je pjesma Pod krošnjatom platanom. U ostalim se elementima oba izdanja podudaraju. Pjesme su pregledane i prijevod je mjestimično dotjeran, čak i temeljito mijenjan. Grčka lirika obuhvaća str. 98–128, a rimska str. 153–175.

- 175) ★★ *Izbor remek-djela svjetske erotske ljubavne literature*. Priredio Joe Matošić. — Zagreb, Naklada autora, 1965, 495 str.

Iz sadržaja. — Alkej, str. 15. — Alkman, str. 16. — Anakreont, str. 18. — Apulej, str. 20. — Arhiloh, str. 23. — Aristofan, str. 23. — Eshil, str. 24. — Euripid, str. 27. — Hiponakt, str. 29. — Homer, str. 30. — Horacije, str. 33. — Ibik, str. 34. — Katul, str. 35. — Lukijan, str. 36. — Mimnerno, str. 43. — Ovidije, str. 44. — Petronije, str. 47. — Platon, str. 49. — Plaut, str. 50. — Praksila, str. 55. — Propercije, str. 56. — Sapfo, str. 57. — Simonid, str. 60. — Svetonije, str. 61. — Sofoklo, str. 63. — Teokrit, str. 66. — Tibul, str. 69. — Vegilije, str. 70.

★ Ova omašna zbirka cijelovitih djela i odlomaka ljubavnog tematikom povezana u cjelinu obuhvaća i djela antičkih autora. Uz prijevode svakog djela dodana je i bilješka o piscu. Uvodni i pogovorni eseji Ljubav u književnosti i Erotika i eročka literatura kroz vječove napisao je Joe Matosić. Knjigu dopunjuje bilješka o priredivaču te popis njegovih knjiga. U knjigu su uz prijevode Joe Matošića uvršteni i prijevodi Tona Smerdela, Huge Badalića, Armina Pavića, Miloša N. Đurića, Kolomana Raca, Tome Martića, Nikole Šopa, Stjepana Senca, Ferde Milera i Stjepana Hosua.

- 176) ARISTOTEL. *Organon*. Naslov originala: Ἀριστοτέλης · Ὄργανον. Prevela dr Ksenija Atanasijević. — Beograd, Kultura, 1965, XLI + 698 str. — Filozofska biblioteka. Urednik Vuko Pavićević [Pavićević]

78

★ Opsežna studija dr Bogdana Šešića Aristotelov *Organon* uvod je ovom prijevodu Aristotelovih logičkih spisa. U kratkoj je napomeni prevoditeljica iznijela teškoće pred koje prevodioca dovodi rad na Aristotelovim logičkim spisima. Kako bi tekst učinila jasnijim, mjestimično je upotrijebila uglate zagrade u kojima su donijeti ili prijevodi pojedinih termina ili varijante kada se to „činilo celishodnije staviti neposredno uz tekst nego u napomene“. Napomene su vrlo skromne no zato je Registar pojmova i imena vrlo oprežan. Ovi su prilozi donijeti na kraju knjige.

- 177) ESHIL. *Okovani Prometej*. Naslov originala: Αἰσχύλος · Προμηθεὺς δεσμώτης. Preveo Bratoljub Klaić. — Zagreb, Dramska biblioteka „Scena“, 1965, XVI + 48 str. — Dramska biblioteka Prometej.

★ Uz ovaj Klaićev prijevod (koji ne prati ni jedna jedina bilješka) dodana je studija dr Milivoja Sironića Eshilova trilogija o Prometeju koja ovu tragediju smješta u njezin (izgubljen) tematski kompleks.

- 178) ESHIL. *Orestija. I Agamemnon*. Naslov originala: Αἰσχύλος · Ὁρέστεια (Ἀγαμένων). Preveo Bratoljub Klaić. — Zagreb, Dramska biblioteka „Scena“, 1965, 107 str. — Dramska biblioteka Prometej. Urednik Pero Budak.

★ U ovoj je knjizi prva tragedija Eshilove trilogije poznate pod nazivom Orestija. Druga i treća tragedija tiskane su iste godine u posve istom izdanju i opremi kao i ova prva. Tekst prijevoda slijede Komentari uz Orestiju koje je sastavila Olga Luković-Klaić.

- 179) ESHIL. *Orestija. II Žrtva na grobu*. Naslov originala: Αἰσχύλος · Ὁρέστεια (Χοηφός). Preveo Bratoljub Klaić. — Zagreb, Dramska biblioteka „Scena“, 1965, 91 str. — Dramska biblioteka Prometej. Urednik Pero Budak.

★ U ovoj je knjizi prijevod druge tragedije Eshilove trilogije Orestija. Po svim elementima svoje opreme i sadržaja ova je knjiga identična knjizi pod brojem 178. Komentari iz te knjige ovdje su samo pretiskani.

- 180) ESHIL. *Orestija. III Eumenide*. Naslov originala: Αἰσχύλος · Ὁρέστεια (Εὐμενίδες). Preveo Bratoljub Klaić. — Zagreb, Dramska biblioteka „Scena“, 1965, 87 str. — Dramska biblioteka Prometej. Urednik Pero Budak.

★ U ovoj je knjizi treća tragedija Eshilove trilogije Orestija. U svim ostalim elementima ona odgovara knjigama navedenim pod brojevima 178 i 179.

79

- 181) ESHIL. *Persijanci. Okovani Prometej*. Naslov originala: Αἰσχύλος · Πέρσαι · Προμηθεὺς δεσμώτης. Preveo, uvod napisao, objašnjenja i napomene dodoa dr Miloš N. Đurić. — Beograd, Rad, 1965, 125 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo II, knj. 31.

★ Treće izdanje istog naslova. Usp. bibliografija I, bilj. 108 i ova bibliografija bilj. 150.

- 182) EZOP. *Basne*. Naslov originala: Αἴσωπος · Μύθων συναγωγή. Preveo dr Milivoj Sironić. — Beograd, Narodna knjiga, 1965, 168 str. — Urednik Milica Dukić Grbić.

★ Ova je knjiga treće, nepromijenjeno izdanje istog naslova. Usp. bibliografija I, bilješke 54 i 84.

- 183) HERODOT. *Prikazni*. Naslov originala: Ἡρόδοτος · Ἰστορίαι. Prevel Doksim Muratovski. — Skopje, Kočo Racin, 1965, 41 str. — Biblioteka Zlatna klupa.

★ Ova knjiga sadržava 8 priča – ulomaka iz Herodotove Povijesti. Budući da je namijenjena najmlađima, izabrane su priče vrlo slobodno prevedene, na samoj granici prepričavanja. O Herodotu je progovoren u nekoliko rečenica na posljednjoj stranici knjige.

- 185) HOMER. *Ilijada*. Naslov originala: ‘Ομηρος· Ἰλιάς. Poslovenil in uvod napisal Anton Sovrè. — Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1965, 497 str. — Svetovni klasiki.

★ Obnovljeno izdanje istog naslova. Usp. *bibliografija I*, bilj. 12.

- 186) HOMER. *Ilijada*. Naslov originala: ‘Ομηρος· Ἰλιάς. Prevod, uvod i registar Miloš N. Đurić. — Novi Sad, Matica srpska, 1965, 713 str. — Biblioteka Stvaraoci i dela.

★ Prijevod cijelokupne Ilijade popraćen je uvodnim tekstovima O atinskoj *Ilijadi* Milana Budimira i Homer kao umetnik Miloša N. Đurića. Na kraju se nalazi Registar imena i reči s objašnjenjima. Tekstu nisu dodane bilješke.

- 187) HOMER. *Ilijada*. Naslov originala: ‘Ομηρος· Ἰλιάς. Prevo Tomo Maretić. — Zagreb, Matica hrvatska — Zora, 1965, 620 str. — Olimp — najslavniji svjetski epovi. Urednik Milivoj Solar.

★ Ovo izdanje Homerove Ilijade pretisak je šestog izdanja Maretićeva prijevoda (MH, 1961). Izmjene se sastoje u tome što je uvodna studija Matičina izdanja iz 1961 (Milivoj Sironić: Homer i grčka herojska epopeja) dospio ovdje na kraj knjige. Osim toga kao autor pogovora šestom izdanju Maretićeva prijevoda umjesto Stjepana Ivšića (S. I.) naveden je u kazalu pogrešno dr Milivoj Sironić.

1966

- 188) ★★ *Basne*. Izbor i pogovor Milivoje Jovanović. — Beograd, Mlado pokolenje, 1966, 180 str. — Lektira za V razred osnovne škole.

★ Ovaj izbor sadržava, između ostalog, prijevod 43 Ezopove basne (prev. Milivoj Sironić), 16 Fedrovih (prev. Rastislav Marić), 12 Babrijevih (prev. Rastislav Marić) te 3 Romulove (prev. Milivoje Jovanović). Na kraju knjige nalazi se kratka bilješka O basni te, na dvije stranice, Rečnik manje poznatih reči i izraza.

- 189) ★★ *Rimska lirika*. Izabrao i preveo Mladen S. Atanasijević. — Beograd, Prosveta, 1966, 235 str. — Svetski klasici, kolo I, knj. 1. Urednik Miodrag Pavlović.

★ Drugo izdanje istog naslova. Usp. bilj. 122.

- 190) ARISTOTEL. *O pesničkoj umetnosti*. Naslov originala: ‘Αριστοτέλης· Περὶ ποιητικῆς. Preveo i objašnjenja dodoao dr Miloš N. Đurić. — Beograd, Zavod za izdavanje udžbenika Socijalističke republike Srbije, 1966, 123 str.

★ Prvo izdanje ovog prijevoda objavio je Đurić 1935. godine, drugo 1948, a treće 1955. Ovo je četvrto izdanje. Usporedi *bibliografiju I*, bilješke 6 i 49.

- 191) ESHIL. *Tragedije*. Naslov originala: Αἰσχύλος· Τραγῳδίαι. Preveo, uvod napisao i objašnjenja i napomene dodoao Miloš N. Đurić. — Beograd, Kultura, 1966, XLIV + 420 str.

★ Ovo je drugo izdanje istog naslova tiskanog prvi put prije deset godina. Usp. *bibliografiju I*, bilj. 61.

- 192) EZOP. *Basni*. Naslov originala: Αἴσωπος· Μύθων συναγωγή. Prevel Duško Dimitrov. — Skopje, Kočo Racin, 1966, 81 str. — Biblioteka Zlatna klupa. Urednik Duško Nanevski.

★ Ovaj je izbor namijenjen djeci najranijeg školskog uzrasta i prati ga tek bilješka o piscu na kraju knjige. Ilustrator je Gligor Čemerski.

- 193) HERODOT. *Istorija*. Naslov originala: ‘Ἡρόδοτος· Ἰστορίαι. Preveo Milan Arsenić. — Novi Sad, Matica srpska, 1966, 822 str. — Biblioteka „Korist i razonada“.

★ Drugo izdanje istog naslova. Usp. *bibliografiju I*, bilj. 91.

- 194) HOMER. *Odiseja*. Naslov originala: ‘Ομηρος· Ὀδύσσεια. Prevedel Anton Sovrè. — Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1966, 385 str. — Svetovni klasiki.

★ Prijevodu prethodi kratak Uvod s najopcenitijim podacima o Homerovu eпу. Na kraju su knjige i pregled Odiseje po danima te pregled sadržaja po pjevanjima, dok nedostaje i jedna bilješka. Dodatak prijevodu *Odiseje* je prijevod Platonova *lona*.

- 195) HORACIJE. *Pesmi*. Naslov originala: Q. Horatius Flaccus: Carmina. Poslovenil Kajetan Gantar. — Maribor, Založba Obzorja, 1966, 145 str. — Iz antičnega sveta, knj. 7. Urednik dr Jože Kastelic.

★ Knjiga sadržava prijevode izabralih Horacijevih pjesama i to iz prve knjige pjesme 1, 3–6, 8–11, 13, 23, 25, 30, 32, 33, 37 i 38; iz druge knjige pjesme 3, 6–8, 10 i 15; iz treće knjige pjesme 1–6 (tzv. Rimsko-ode), 9, 10, 12, 13, 15, 22 i 30; iz četvrte knjige pjesme 3, 8, 11 i 13. Iz Epoda prevedene su 2, 7, 13–15. pjesma, a iz Satira II, 6, 80–117. Prijevodu su dodane studija o Horaciju i njegovu djelu te opširan prikaz o recepciji Horacija u slovenskoj kulturi, posebno književnosti. Na kraju su knjige kratke bilješke.

- 196) PLATON. *Država*. Naslov originala: Πλάτων·Πολιτεία. Preveo Albin Vilhar. — Beograd, Kultura, 1966, XXXIII + 409 str. — Filozofska biblioteka. Urednik Vuko Pavićević.

★ Ovo je obnovljeno izdanje Vilharova prijevoda prvi put tiskano 1957. godine kod istog izdavača. Uvodnu je studiju Platonov ideal jedinstva filozofije i politike napisao Veljko Korać. Za ostale priloge usp. *bibliografija I*, bilj. 76.

82

- 197) PLATON. *Protagoras*. Naslov originala: Πλάτων·Πρωταγόρας. Prevedel Marijan Tavčar. — Maribor, Založba Obzorja, 1966, 128 str. — Iz antičnega sveta, knj. 6.

★ Prijevodu prethodi studija Jože Kastelica Filozofija in umetnost Platonovega Protagore. Na kraju se nalaze opsežne napomene te na posljednje dvije stranice napomena prevodioca.

- 198) PROPERCIJE. *Elegije*. Naslov originala: Sextus Propertius: Carmina. Preveo i objašnjenja dao Mladen Atanasijević. — Beograd, Nolit, 1966, 111 str. — Mala knjiga, knj. 88. Urednik Slobodan Galogaža.

★ Ova knjiga sadrži prijevod izabralih pjesama Seksta Propercija i to I, 3; I, 8; I, 11; I, 13; I, 15; I, 16; I, 18; I, 19; I, 22; II, 1; II, 8; II, 15; II, 16; II, 20; II, 22–25; II, 27–30; II, 32–34; III, 1; III, 3; III, 5–7; III, 10; III, 12; III, 13; IV, 7; IV, 9. Pjesme su prevedene slobodnim stihom. Na kraju se knjige nalaze opširna objašnjenja neophodna za razumijevanje Propercijeve poezije prije svega zbog složenog mitološkog aparata. Objašnjeni su također i važniji toponimi. Prijevod Propercijevih pjesama popraćen je kraćom studijom Mirona Flašara Propercijeva pesma i mitska imaginacija.

- 199) SENEKA. *Pisma prijatelju*. Naslov originala: L. Annaeus Seneca: Ad Lucilium epistulae morales. Prevedel dr Fran Bradač. — Maribor, Založba Obzorja, 1966, 496 str. — Iz antičnega sveta, knj. 8. Urednik dr Jože Kastelic.

★ Uz prijevod cijele zbirke Senekinih pisama nalazi se samo jedan dodatak: Senaka — stoik, uvodni prikaz Senekina života i djela iz pera Jožeta Kastelica.

1967

- 200) ★★ *Pesnički prevodi*. Izbor i uvod Ivan V. Lalić. — Novi Sad — Beograd, Matica srpska — Srpska književna zadruga, 1967, 283 str. — Biblioteka Srpska književnost u sto knjiga, knj. 96. Urednik Živan Milisavac.

★ Ova zbirka obuhvaća prijevode što su ihispjevali najznamenitiji srpski književnici i prevodioci. Obuhvaćaju pjesništvo raznih naroda u vremenskom rasponu od tri milenija. Grčka i rimska književnost predstavljene su prijevodima Sapfe (prev. Jovan Pačić), Horacija (prev. Jovan Hadžić i Jovan Sterija Popović), Tibula (prev. Vasilije Subotić), Homera (prev. Miloš N. Đurić) i Pindara (prev. Anica Savić-Rebac). Prijevode ne prate nikakvi dodatni tekstovi.

83

- 201) APIJAN. *Rimski građanski ratovi*. Naslov originala: Ἀππιανός·Ρωμαικά. Preveo Bogdan M. Stevanović. — Beograd, Kultura, 1967, XX + 434 str.

★ Predgovor ovom prijevodu, koji obuhvaća 13–17 knjigu Apijanove *Rimsko-povijesti* (sačuvane su knjige 6–9. i 11–17.), studija je Fanule Papazoglu O Apijanu i njegovim „Građanskim ratovima“. Iza teksta prijevoda dodan je Register imena. Bilješke su donesene ispod teksta. Redakciju je izvršio i napomene dodao Šime Grgić.

- 202) ARISTOFAN. *Lisistrata*. Naslov originala: Ἀριστοφάνης·Λυσιστράτη. Preveo Miloš N. Đurić. — Beograd, Rad, 1967, 106 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo IV, knj. 82.

★ Drugo izdanje istog naslova. Usp. bilješku broj 147.

- 203) EZOP. *Basni*. Naslov originala: Αἴσωπος·Μύθων συναγωγή. Prevel Duško Dimitrovski. — Skopje, Naša kniga, 1967, 48 str.

★ Izbor 151 Ezopove basne namijenjen je lektiri učenika 4. razreda osnovne škole. Na kraju je knjige bilješka o piscu od nekoliko rečenica.

- 204) EZOP. *Basni*. Naslov originala: Αἴσωπος· Μύθων συναγωγή. Prevodilac anoniman. — Skopje, Makedonska knjiga — Detska radost, 1967, 48 str. — Odabrana lektira za IV oddelenie.

★ Knjiga sadržava prijevod 132 basne. Popraćena je šturom bilješkom o piscu.

- 205) JOSIP FLAVIJE. *Judejski rat*. Naslov originala: Flavius Iosephus: De bello Iudaico libri septem. Preveo dr Dušan Glumac. — Beograd, Prosveta, 1967, 560 str. — Svetski klasici, kolo peto, knj. 29. Urednik Miodrag Pavlović.

★ Prijevod cijelokupnog *Judejskog rata* prate kratak Predgovor (koji donosi najvažnije podatke o autoru i predmetu ovog djela) te nevelike Primedbe uz pojedine knjige sabrane na kraju.

- 206) KVINTILIJAN. *Obrazovanje govornika*. Naslov originala: M. Fabius Quintilianus: Institutionis oratoriae libri XII. Preveo, predgovor i komentar napisao Petar Pejčinović. — Sarajevo, Veselin Masleša, 1967, 453 str. — Književnost i druge umjetnosti. Urednik Jelena Čehić.

★ Ova knjiga sadržava, kako to i u podnaslovu stoji „odabране strane“ Kvintilijanova retoričkog priručnika. Prevedene su knjige I i II, VIII–XII te djelomično knjiga VI. Prijevodu prethodi opširna uvodna studija Marko Fabije Kvintilijan, u kojoj su izloženi podaci o životu i djelu ovog znamenitog retoričara. Brojne napomene koje upućuju čitaoca na mnogobrojna djela klasičnih autora donijete su ispod teksta. Na kraju se knjige nalazi Literatura.

- 207) LONGO. *Dafnid i Hloja*. Naslov originala: Λόγγος· Δάφνης καὶ Χλοῆς. Preveo dr Miloš N. Đurić. — Beograd, Jugoslavija, 1967, XXV + 143 str. — Biblioteka Šeherezada.

★ Ova je knjiga obnovljeno izdanje Đurićeva prijevoda iz 1952. godine. Usp. *bibliografija I*, bilj. 29.

- 208) PLATON. *Apologija. Kriton*. Naslov originala: Πλάτων· Ἀπολογία· Κρίτων. Prevodilac Anton Sovrè. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1967, 80 str. — Knjižnica Kondor, knj. 84. Urednik Uroš Kraigher.

★ Prijevod ova dva dijaloga upotpunjeno je i prijevodom posljednjih poglavila Platonova *Fedona* čime je zaokružena triologija o posljednjim Sokratovim

danimi. Prijevode je za ovo izdanje priredio Kajetan Gantar, a on je sastavio i opsežnu studiju o Sokratovu svršetku s osrvtom na Platonove dijaloga koji o tome govore. Na kraju se nalaze kratke bilješke te literatura. Ovaj se prijevod već pojavio u zasebnoj knjizi 1955. godine. Usp. *bibliografija I*, bilj. 57.

- 209) PLAUT. *Dvojčka*. Naslov originala: T. Maccius Plautus: Menaechmi, Prevedel Anton Sovrè. — Ljubljana, Prosvetni servis, 1967, 34 str. — Dramska knjižnica, knj. 1.

★ Sovretov prijevod priredio je za ovo izdanje Marjan Belina koji je napisao i pogovor na posljednje dvije stranice o Plautu i rimskoj komediji.

- 210) SENEKA. *Rasprava o gnevnu*. Naslov originala: L. Annaeus Seneca: De ira. Prevela Nada Todorović. — Beograd, Rad, 1967, 110 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo II, knj. 24.

★ Četvrto izdanje. Usp. *bibliografija I*, bilj. 101 i ovu bibliografiju, bilj. 132 i 155.

- 211) SOFOKLO. *Kralj Oidipus*. Naslov originala: Σοφοκλῆς· Οἰδίποος τύραννος. Prevodilac Anton Sovrè. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1967, 88 str. — Knjižnica Kondor, knj. 33. Urednik Uroš Kraigher.

★ Novo dopunjeno izdanje *Kralja Edipa* uredio je Kajetan Gantar. On je ujedno i autor priloga (osim bilježaka koje je prijevodu dodao prevodilac) o životu i djelu Sofokla s bibliografijom. Knjiga je dopunjena sa desetak fotografija skulptura i arhitekture što ih je tekstom popratio Kajetan Gantar.

1968

- 212) ★★ *Anakreontika*. Prevodilac Jože Mlinarič. — Maribor, Založba Obzorja, 1968, 127 str. — Iz antičnega sveta, knj. 10.

★ U knjizi su prevedene 62 pjesme anakreontske zbirke te osam Anakreontovih pjesama. Uvodna studija obuhvaća cjelinu pitanja anakreontike. Na kraju se nalaze bilješke i napomene s objašnjenjima mitološkog aparat-a i ličnih imena, imensko kazalo te pregled pjesama.

- 213) ★★ *Antologija svjetske ljubavne poezije*. Sastavio Nikola Milićević. — Zagreb, Nakladni zavod Matice hrvatske, 1968, 603 str. — Zlatna knjiga.

Iz sadržaja. — Arhiloh, str. 19. — Sapfo, str. 19. — Anakreont, str. 22. — Anakreontika, str. 23. — Ibik, str. 24. — Praksila, str. 24. — Nono, str. 25. — Nosića, str. 26. — Meleagar, str. 26. — Rufin, str. 27. — Katul, str. 29. — Horacije, str. 31. — Tibul, str. 33. — Sulpicija, str. 35. — Propercije, str. 35. — Ovidije, str. 38. — Marcijal, str. 39. — Petronije, str. 40. — Nepoznati, str. 40. — (...) Konzul Makedonije, str. 52. — Pavao Silencijarij, str. 52—53.

★ U prevodenju su sudjelovali Ton Smerdel, Nikola Milićević, Nikola Šop i Hugo Badalić. Osim ovog posljednjeg prevodioci su prevodili slobodnim stihom. Knjiga je popraćena samo kazalima autora i prevodilaca, a ilustrirana reprodukcijama znamenitih svjetskih slikara.

- 214) ★★ *Basne*. Izbor i pogovor Milivoje Jovanović. — Beograd, Mlado pokolenje, 1968, 180 str. — Lektira za V razred osnovne škole.

★ Drugo izdanje. Usp. bilj. 188.

- 215) ★★ *Rimska lirika*. Izabrał in poslovenil Kajetan Gantar. — Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1968, 250 str. — Svetovni klasiki.

Sadržaj. — Katul, str. 69. — Tibul, str. 85. — Venec pesmi o ljubezni Sulpicije in Cerinta, str. 101. — Sulpicija, str. 105. — Ligdam, str. 107. — Propercije, str. 111. — Ovidije, str. 135. — Horacije, str. 163. — Seneka, str. 189. — Petronije, str. 189. — Stacije, str. 190. — Tiberijan, str. 192. — Auzonije, str. 193.

★ Ovoj zbirci prijevoda rimske lirike prethodi opsežan 'Uvod s pregledom razvoja rimskog pjesništva. Na kraju su knjige napomene s tumačenjem imena i nepoznatih pojmove, literatura te napomena prevodioca o prijevodima donijetim u knjizi.

- 216) ★★ *100 najvećih djela svjetske književnosti*. Uredio Antun Šoljan. — Zagreb, Stvarnost, 1968, XVI + 698 str. — Biblioteka Suvremena publicistika. Urednik Fadil Hadžić.

★ Treće izdanje. Usp. bilj. 135 i 160.

- 217) ESHIL. SOFOKLO. EURIPID. *Tragedije*. Preveo Miloš N. Đurić. — Beograd, Prosveta, 205 str. — Biblioteka Prosveta, knj. 105.

★ U ovoj knjizi prevedeni Eshilov *Okovani Prometej*, Sofoklova *Antigona* i Euripidova *Medeja*. Prijevod (objavljen više puta u različitim izdanjima) popraćen je predgovorom Ljubomira Crepajca o porijeklu tragedije te o velikoj trojici antičkih tragičnih pjesnika, s osnovnim podacima o njihovu djelovanju. Na kraju su skromne Napomene.

- 218) EZOP. *Basni*. Naslov originala: Αἴσωπος Μύθων συναγή. Prevodilac anoniman. — Skopje, Makedonska kniga — Detska radost, 1967 [1968], 48 str. — Odabrana lektira za IV oddelenie.

★ Obnovljeno izdanje istog naslova. Usp. bilj 192.

- 219) HOMER. *Ilijada*. Naslov originala: Ὡμηρος · Ἰλιάς. Preveo Miloš N. Đurić. — Beograd, Prosveta, 1968, 460 str. — Biblioteka Prosveta, knj. 103.

★ Đurićev prijevod (objavljen prvi put 1965; usp. bilj. 186) popraćen je uvodnom studijom Mirona Flašara Homer i helenska epika. Prijevodne prate nikakve bilješke već skroman Register imena i reči s objašnjenjima na kraju knjige.

- 220) HOMER. *Izbor iz Ilijade i Odiseje*. Naslov originala: Ὡμηρος · Ἰλιάς · Οδύσσεια. Prevod Miloš N. Đurić. — Beograd, Zavod za izdavanje udžbenika SR Srbije, 1968, 131 str. — Knjiga za vas, knj. 21. Glavni urednik dr Ljubomir Krneta.

★ Ovaj je izbor iz Homerovih stihova lektira namijenjena učenicima osnovnih škola te je takav i pritezen. Priteživač Darinka Nevenić-Grabovac izabrala je brojne ulomke, te ih spretno uklopila u prozni tekst — priču o Trojanskom ratu, i popratila kraćim tekstovima o Homeru i njegovu svijetu. Prijevod stihova ne obuhvaća više od dvadesetine izvornika. Knjigu je ilustrirao akad. slikar Ratko Ruvarac.

- 221) HOMER. *Odiseja*. Naslov originala: Ὡμηρος · Οδύσσεια. Preveo Miloš N. Đurić. — Beograd, Prosveta, 1968, 399 str. — Biblioteka Prosveta, knj. 104.

★ Đurićev prijevod (objavljen prvi puta 1963; usp. bilj. 152) popraćen je opširnim pogовором Mirona Flašara Odisej i njegova odiseja. Uz prijevod (tiskan bez ijedne bilješke) nalazi se skroman Register s kratkim objašnjenjima ličnih imena i pojmove.

- 222) PLATON. *Protagora. Gorgija*. Naslov originala: Πλάτων·Πρωταγόρας·Γοργίας. Preveli Mirjana Drašković i Albin Vilhar. — Beograd, Kultura, 1968, XLIV + 216 str. — Filozofska biblioteka. Urednik Vuko Pavičević.

★ Prijevod Platonovih dijaloga (Protagoru je prevela Mirjana Drašković a Gorgiju Albin Vilhar) popraćeni su opširnom studijom Mihaila Đurića Sokrat i sofisti te opširnim Objašnjenima i napomenama (sastavili prevodci).

- 223) SALUSTIJE. *Vojna in prevrat*. Prevedel, spremno besedo in opombe napisal Jože Šmit. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1968, 143 str. — Knjižnica Kondor, knj. 104. Urednik Uroš Kraigher.

★ Pod ovim naslovom objedinjeni su prijevodi Salustijeva *Rata s Jugurтом*, *Katilinine urote* te *Pisma Cezaru*. Pogовор о Salustiju i njegovu djelu donosi na nekoliko stranica osnovne podatke. Na kraju knjige, iza bilježaka s historijskim i stvarnim komentarom, nalazi se i abecedno kazalo imene s kraćim objašnjenjima. Knjigu dopunjuju fotografije rimskih spomenika.

- 88 224) SOFOKLO. *Antigona*. Naslov originala: Σοφοκλῆς·Ἀντιγόνη. Prevedel Anton Sovrè. — Ljubljana, Mladinska knjiga, 1968, 63 str. — Knjižnica Kondor, knj. 101. Urednik Uroš Kraigher.

★ Novo izdanje Sovretova prijevoda priredio je Kajetan Gantar izloživši u kratkoj napomeni načela svojeg priređivačkog zahvata. Pogовор о Antigoni, te bilješke, prevodiočeve su. Ilustracije donose prizore nekoliko kazališnih izvedaba Antigone.

- 225) TACIT. *Anali*. Naslov originala: P. Cornelius Tacitus: Ab excessu divi Augusti (Annales). Prevedel dr Fran Bradač. — Maribor, Založba Obzorja, 1968, 517 str. — Iz antičnega sveta, knj. 9. Urednik dr Jože Kastelic.

★ Prijevod Tacitovih Anal prate skromne bilješke s razjašnjenjima historijskih događaja, imena i toponima. O Tacitu je progovoren na dvije posljednje stranice. Knjiga je dopunjena sa šest rodoslovja carske obitelji.

1969

- 226) ★★ *Iz lektire za V razred osnovne škole*. Urednik Milivoje Jovanović. — Beograd, Mlado pokolenje, 1969, 326 str.

★ U ovom se izboru školske lektire nalazi i prijevod 10 Ezopovih basana (prev. dr Milivoj Sironić) i 3 Fedrove basne (prev. Rastislav Marić). Popraćene su bilješkom o basni.

- 227) ★★ *100 najljepših bajki svijeta*. Uredio Antun Šoljan. — Zagreb, Stvarnost, 1969, XVIII + 707 str.

★ U ovu tematsku zbirku uključena su samo dva djela antičke književnosti: ulomak Herodotove *Povijesti* (II, 121), te priča o Amoru i Psihi iz Apulejova djela *Zlatni magarac*. Na kraju knjige, u bilješci, progovoren je nekoliko riječi o porijeklu navedenih odlomaka. Herodota je preveo Josip Bubar, a Apuleja Milivoj Šrepel.

- 228) ★★ *100 najvećih djela svjetske književnosti*. Uredio Antun Šoljan. — Zagreb, Stvarnost, 1969, XVI + 698 str. — Biblioteka Suvremena publicistika. Urednik Fadil Hadžić.

★ Četvrto izdanje. Usp. bilj. 135, 160 i 216.

89

- 229) APULEJ. *Zlatni magarac*. Naslov originala: L. Apuleius Madaurensis: Metamorphoseon libri XI (Asinus aureus). Preveo Albin Vilhar. — Zagreb, Stvarnost, 1969, XI + 240 str. — 100 svjetskih romana, kolo II, knj. 9. Urednik Jure Kaštelan.

★ Ovo je drugo izdanje Vilharova prijevoda objavljenog prvi put 1954. godine. (Usp. *bibliografija I*, bilj. 42). Lekturu i stilizaciju hrvatskoga izvršio je Jozo Vrkić. Uvod je knjizi kraća analiza djela Radožidanja i maštovitost u Apulejevu romanu što ju je napisao Vladimir Vratović. Na kraju knjige, poslije teksta prijevoda, dodana su Objašnjenja (toponima i mitoloških likova) te bilješka o piscu (na dvije stranice). Ovu je napisao Vladimir Vratović.

- 230) EURIPID. *Ifgenija na Tauridi*. Naslov originala: Εὐριπίδης· Ἰφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις. Preveo Miloš N. Đurić. — Beograd, Rad, 1969, 87 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo IX, knj. 219. Urednik Dušanka Perović.

★ Obnovljeno izdanje Đurićeva prijevoda (Usp. *bibliografija I*, bilj. 109), popraćeno kraćim bilješkama. Pogовор о Euripidu napisala je Darinka Nevenić-Grabovac.

- 231) HOMER. *Ilijada*. Naslov originala: Ὡμηρος· Ἰλιάς. Prevod Miloš N. Đurić. — Sarajevo, Svjetlost, 1969, 65 str. — Školska biblioteka. Urednik Muris Idrizović.

★ Knjiga sadržava prijevod prva dva pjevanja Ilijade pretiskane iz Đurićeva prijevoda objavljena 1965. u izdanju Matice srpske. I dva uvodna kraća teksta ulomci su većih cjelina istog izdanja, a sastavili su ih Miloš N. Đurić i Milan Budimir.

- 232) HOMER. *Izbor od Ilijada*. Naslov originala: Ὡμηρος· Ἰλιάς. Vo prevod i prevod od Mihail D. Petruševski. — Skopje, Prosveta, 1969, 127 str. — Odabrana lektira. Urednik Nenad Džambazov.

★ Ovaj izbor sadržava prijevod odabralih stihova 1, 2, 5, 6, 18, 22. i 24. pjevanja Ilijade. Prijevodi su povezani kraćim proznim odlomcima u kojima je prepričan sadržaj ispuštenih dijelova. Uvod knjizi je kratak prikaz Homera i njegove poezije. Na kraju knjige nalazi se abecedni popis manje poznatih pojmoveva te imena s objašnjenjima.

- 233) HOMER. *Odiseja*. Naslov originala: Ὡμηρος· Ὀδύσσεια. Prevod i predgovor Miloš N. Đurić. — Sarajevo, Svjetlost, 1969, 55 str. — Školska biblioteka. Urednik Muris Idrizović.

★ Knjiga sadržava prijevod devetog i desetog pjevanja Odiseje pretiskan iz izdanja Matice srpske 1963. godine. Predgovor Homer: život i vreme skraćena je verzija predgovora spomenutog izdanja.

- 234) PETRONIJE. *Gozba Trimalhionova*. Naslov originala: T. Petronius Arbiter: Cena Trimalchionis. Preveo Božidar Kovačević. — Beograd, Rad, 1969, 55 str. — Biblioteka „Reč i misao”, kolo X, knj. 231. Urednik Dušanka Perović.

★ Obnovljeno izdanje Kovačevićeva prijevoda (objavljenog prvi put 1926. godine u časopisu „Reč i slika“). Redakciju ovog izdanja izvršio je Miloš N. Đurić. Prijevod je popraćen kratkim pogовором s osnovnim podacima o autoru i djelu.

- 235) PLATON. *Faidros*. Naslov originala: Πλάτων· Φαῖδρος. Prevedel dr Fran Bradač. — Maribor, Založba Obzorja, 1969, 88 str. — Iz antičnega sveta, knj. 11.

★ Prijevod Fedra popraćen je skromnim bilješkama te pregledom sadržaja ovog dijaloga.

- 236) PLATON. *Država*. Naslov originala: Πλάτων· Πολιτεία. Preveo Albin Vilhar. — Beograd, Kultura, 1969, XXXIII + 409 str. — Filozofska biblioteka. Urednik Vuko Pavićević.

★ Treće izdanje. Usp. *bibliografija I*, bilj. 76 i ova bibliografija, bilj. 196.

- 237) SOFOKLO. *Car. Edip. Antigona*. Naslov originala: Σοφοκλῆς· Οἰδίπους τύραννος· Αντιγόνη. Preveo, predgovor i objašnjenja napisao Miloš N. Đurić. — Beograd, Rad, 1969, 185 str. — Biblioteka „Dom i škola“. Urednik Miodrag Tripković.

★ Nakon kraćeg prikaza Sofoklova života i djela slijedi prijevod, objavljen već u nekoliko navrata. Usp. *bibliografija I*, bilj. 5 i 68 i ova bibliografija, bilj. 170. Prijevodu su priložena skrta objašnjenja.

- 238) TACIT. *Germanija*. Naslov originala: P. Cornelius Tacitus: Germania. Prevod, beleške i pogovor dr Darinka Nevenić-Grabovac. — Beograd, Rad, 1969, 115 str. — Biblioteka „Reč i misao“, kolo X, knj. 243. Urednik Dušanka Perović.

★ Ova knjiga sadržava pored *Germanije* i druga dva manja djela Kornelija Tacita: Agrikola i Razgovor o govornicima. Prijevode prate i opsežne beleške, dok je na posljednjih nekoliko stranica izložena kratka biografija Kornelija Tacita s osvrtom na sva njegova djela.